

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 17 stycznia 2013 r. r.

DOLiS/DEC-37/13/2905,2907,2900,2895

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.) oraz art. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani K. M. i Pana M. M., na udostępnienie ich danych osobowych przez Ministra Finansów z siedzibą w Warszawie przy ul. Świętokrzyskiej 12, na rzecz Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Bura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła w dniu [...] lipca 2012 r. korespondencja przesłana drogą elektroniczną przez Pana M. M., w przedmiocie nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych. Ponadto w piśmie z dnia [...] lipca 2012 r. (data wpływu do Biura Generalnego Inspektora w dniu [...] lipca 2012 r.), wskazał, iż „żądamy zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w e-deklaracji oraz potrzebę ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem Naczelnika Pierwszego

Urzędu Skarbowego w Z., który niszczy, uszkadza i utrudnia dostęp do danych informatycznych”. Podobne argumenty Pan M. M. podniósł także w kilku kolejnych pismach nadesłanych drogą elektroniczną. W toku dalszej korespondencji, do Biura Generalnego Inspektora w dniu [...] sierpnia 2012 r. wpłynęło żądanie podpisane przez Pana M. M. oraz Panią K. M., zwanych dalej Skarżącymi, w treści którego Skarżący podnieśli, iż „naruszenie ustawy (...) o ochronie danych osobowych (...) polega na stwierdzeniu, że działanie lub zaniechanie Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, będącego administratorem danych osobowych wyczerpuje znamiona przestępstwa (...) Minister właściwy do spraw finansów publicznych, dnia [...] maja 2011 r. w miejscu skrzynki elektronicznej podawczej systemu teleinformatycznego administracji podatkowej Ministerstwa Finansów, zaniechał działania, do którego był obowiązany na podstawie art. 3b. § 3 pkt 1 ustawy (...) Ordynacja podatkowa (...) nie będąc do tego uprawnionym, przesyła do weryfikacji organu podatkowego, gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił (...) oczekujemy od Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych skierowania do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie”. Ponadto w piśmie z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący wskazali, iż przedmiot ich skargi dotyczy „nieuprawnionego dostępu Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z. do przetwarzania danych osobowych w ePIT-36 za 2011 r.”. W związku z kolejną liczną korespondencją przesyłaną do Biura Generalnego Inspektora przez Skarżących, Generalny Inspektor w pismach z dnia [...] września 2012 r. (znak: [...] oraz [...]), skierowanych do Skarżących, wezwał ich do uzupełnienia braków formalnych podania poprzez skonkretyzowanie przedmiotu postępowania, pod rygorem pozostawienia skargi w zakresie dotyczącym ewentualnego udostępnienia danych osobowych Skarżących przez Ministra Finansów z siedzibą w Warszawie przy ul. Świętokrzyskiej 12, zwanego dalej Ministrem, na rzecz innych podmiotów bez rozpoznania. Skarżący nie ustosunkowali się do ww. wezwania we wskazanym terminie, w związku z powyższym organ ds. ochrony danych osobowych, prowadził postępowanie administracyjne w przedmiocie wskazanym w piśmie z dnia [...] sierpnia 2012 r.

W toku postępowania administracyjnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił co następuje.

1. Skarżący w dniu [...] marca 2012 r. złożyli zeznanie podatkowe za 2011 r. do Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z. za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, tj. systemu teleinformatycznego administracji podatkowej e-Deklaracje i zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 3a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), otrzymali z elektronicznej skrzynki podawczej systemu teleinformatycznego

administracji podatkowej Urzędowe Poświadczenie Odbioru Dokumentu Elektronicznego (identyfikator dokumentu: [...]).

2. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z. zwany dalej Naczelnikiem, pozyskał dane osobowe Skarżących ze zbioru danych stanowiącego ewidencję podatników Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z. , w związku z wykonywaniem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. nr 121 poz. 1267 z późn. zm.). Dane osobowe Skarżących były przetwarzane przez Naczelnika na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej oraz art. 45 ust. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.), w ramach prowadzonego postępowania podatkowego w zakresie określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2011 r.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor zważył, co następuje.

Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), określają zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych przez osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych. Przetwarzaniem danych są wszelkie operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Z kolei za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Aby przetwarzanie danych osobowych było zgodne z prawem administrator jest obowiązany przetwarzać dane osobowe na podstawie przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 (w przypadku tzw. danych zwykłych) lub w oparciu o art. 27 ust. 2 pkt 1 – 10 ustawy (w przypadku tzw. danych szczególnie chronionych).

Generalny Inspektor w niniejszej sprawie badał, czy u podstaw procesu przetwarzania danych osobowych Skarżących w przedmiotowej sprawie znajduje się jedna z przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych osobowych zawarta w art. 23 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą (pkt 3), jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne

dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Katalog tych przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych jest zamknięty. Każda z nich ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, iż przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z przesłanek stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Odnosząc powyższe do ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 45 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznanie, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym. Stosownie do postanowień art. 3a Ordynacji podatkowej, deklaracje, w tym zeznania, do których składania są, na podstawie przepisów prawa podatkowego, m.in. podatnicy, mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Rodzaje deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej określone zostały w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie określenia rodzajów deklaracji, które mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (Dz. U. Nr 246, poz. 1817, z późn. zm.). Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że Skarżący skorzystali z możliwości przesłania zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) PIT-36 za 2011 r. do Pierwszego Urzędu Skarbowego w Z. za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Podkreślić należy, że na podstawie art. 5 ust. 6 pkt 1 ustawy o urzędach i izbach skarbowych, do zadań naczelników urzędów skarbowych, należy w szczególności ustalanie lub określanie i pobór podatków. Zatem przetwarzanie danych osobowych Skarżących przez Naczelnika ma miejsce w celu realizacji ustawowych zadań podatkowych, tym samym wypełnia przesłankę legalizującą ten proces określoną w art. 23 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

W związku z zarzutami Skarżących, wskazać należy, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, by Minister był administratorem ich danych osobowych zawartych w deklaracji PIT-36, w związku z powyższym nie doszło do udostępnienia tychże danych przez Ministra na rzecz Naczelnika. Wypełniona przez Skarżących deklaracja PIT-36, przekazana za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, kierowana jest bezpośrednio do Naczelnika, jako podmiotu właściwego do ustalania lub określania i poboru podatków. Podkreślenia wymaga, iż to Naczelnik jest administratorem danych zawartych w przedmiotowej deklaracji, pozyskanych za pomocą narzędzi, w postaci elektronicznej skrzynki podawczej, udostępnionej przez Ministra. W związku z powyższym zarzut udostępnienia danych osobowych Skarżących

przez Ministra na rzecz Naczelnika w ocenie Generalnego Inspektora uznać należy za bezprzedmiotowy.

Odnosząc się do głównego żądania Skarżących, tj. złożenia przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Ministra, podkreślić należy, że stosownie do zakresu kompetencji wskazanego w art. 12 pkt 1-7 ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor nie jest organem uprawnionym do kwalifikacji znamion czynu zabronionego. To organy ścigania właściwe są do merytorycznego rozpoznania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a Generalny Inspektor nie może rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa. Skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż : „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-prawnych formach postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że jeżeli zdaniem Skarżących w wyniku działań podmiotów/podmiotu, którego dotyczy niniejsze postępowanie doszło do popełnienia przestępstwa, mogą oni samodzielnie wystąpić do organów ścigania ze stosownym wnioskiem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.